

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL KAI KURIŲ VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PAKEITIMO IR PRIPAŽINIMO
NETEKUSIAIS GALIOS, ĮGYVENDINANT SPORTO ĮSTATYMĄ, PROJEKTŲ
(TAP-22-147; TAP-22-1148; TAP-22-1149; TAIS Nr.: 22-8375(2); TAIS NR.: 22-8386(2);
TAIS NR. 22-8376(2))**

2022-06-17 Nr. NV-1748

Vilnius

Projektų rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projektų tikslas – įgyvendinant Sporto įstatymo pakeitimus pripažinti netekusiais galios tam tikrus Vyriausybės nutarimus (atitinkamos tvarkos, nuostatai bus tvirtinami švietimo, mokslo ir sporto ministro); į Nacionalinę sporto tarybą įtraukti Nacionalinę sporto federacijų asociaciją; suvienodinti valstybės premijų dydžius negalia turintiems ir jos neturintiems sportininkams ir jų treneriams.

Dabartinė situacija. Nuo 2022 m. liepos 1 d. įsigalioja Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-908 (toliau – Sporto įstatymas), kuriame numatyta, kad švietimo mokslo ir sporto ministras (iki šiol Vyriausybė):

- nustato rentų buvusiems sportininkams skyrimo tvarką;
- nustato fizinio aktyvumo ir sporto bazių pagerinimo projektų finansavimo tvarką;
- nustato valstybės biudžeto lėšomis finansuojamų sporto šakų kriterijus;
- nustato valstybės stipendijų iš valstybės biudžeto lėšų skyrimo tvarką;
- tvirtina nacionalinių ir regioninių fizinio aktyvumo ir sporto bazių pagerinimo projektų vertinimo komisijos personalinę sudėtį ir nuostatus;
- nustato Nacionalinės antidopingo programos įgyvendinimo tvarką.

Nacionalinė sporto taryba svarsto sporto politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius, Sporto įstatyme nurodytų projektų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis prioritetus, sporto šakų pripažinimo strateginėmis sporto šakomis kriterijus, poreikį organizuoti Sporto įstatyme nurodytas tarptautines aukšto meistriškumo sporto varžybas, kitus sporto sričių plėtros klausimus. Nacionalinę sporto tarybą sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Į Nacionalinę sporto tarybą švietimo, mokslo ir sporto ministro teikimu įtraukiami valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų ir nacionalinių skėtinių nevyriausybinių organizacijų, veikiančių sporto politikos srityje, atstovai. Šiuo metu Taryboje – 18 narių (Vyriausybės kanceliarijos, Finansų, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto, Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijų atstovai, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Lietuvos paralimpinio komiteto, Lietuvos kurčiųjų sporto komiteto, Lietuvos specialiosios olimpiados komiteto, Lietuvos sporto federacijų sąjungos, Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“, Lietuvos aeroklubo, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Nacionalinės sportininkų asociacijos ir Lietuvos trenerių asociacijos atstovai).

Valstybės premijų dydžiai už į olimpinių, paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas įtrauktų rungčių aukšto meistriškumo sporto varžybose pasiektus to paties lygmens pasiekimus sportininkams su negalia ir jos neturintiems skiriasi. Vyriausybė 2022 m. gegužės 4 d. priėmė nutarimą Nr. 468, kuriuo padidino valstybės premijų sportininkams ir jų treneriams dydžius už paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių 1–4 vietas, juos nustatant pusės atitinkamai už olimpinių žaidynių 1–4 vietas dydžio. Už paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių 1 vietą nustatyta 1 525 BSI (70 150 Eur) dydžio valstybės premija (iki tol buvo skiriama 458 BSI (21 068 Eur), už 2 vietą – 763 BSI (35 098 Eur) (iki tol - 229 BSI (10 534 Eur)), už 3 vietą – 572 BSI (26 312 Eur) (iki tol - 153 BSI (7 038 Eur)), už 4 vietą – 305 BSI (14 030 Eur) (iki tol - 105 BSI (4 830 Eur)). Už paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių 5–8 vietas valstybės premijos šiuo metu nėra skiriamos. Taip pat apsispręsta suvienodinti į olimpinių, paralimpinių ir kurčiųjų žaidynių programas įtrauktų rungčių aukšto meistriškumo sporto varžybų (olimpinės, paralimpinės, kurčiųjų žaidynės, pasaulio, Europos čempionatai) valstybės premijų dydžius sportininkams su negalia ir jos neturintiems už to paties lygmens pasiekimus, tačiau prieš tai Sporto įstatyme reikia nustatyti kriterijų

dėl varžovų dalyvavimo į olimpinių, paralimpinių ar kurčiųjų žaidynių programas įtrauktoje rungtyje, siekiant, kad valstybės premijų dydžiai, dalyvaujant mažesniai varžovų skaičiui, būtų diferencijuojami (šiuo metu toks kriterijus nenustatytas). Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 574 Seimui pateiktame Sporto įstatymo pakeitimo projekte siūloma nustatyti kriterijų dėl 12 varžovų dalyvavimo į olimpinių, paralimpinių ar kurčiųjų žaidynių programas įtrauktoje rungtyje (valstybės premijų dydžiai būtų mažinami tokiomis proporcijomis, kiek varžovų trūksta iki 12 varžovų arba tarptautinės sporto šakos federacijos ar tarptautinės nevyriausybines sporto organizacijos apriboto varžovų skaičiaus, t. y. $[\text{valstybės premijos dydis}] \times [\text{varžovų skaičius}] : 12$). Nuo 2022 m. liepos 1 d. valstybės premijų dydžiai būtų suvienodinti negalią turintiems ir jos neturintiems sportininkams už pasaulio ir Europos čempionatuose pasiektus laimėjimus, o nuo 2025 m. sausio 1 d. būtų suvienodinti valstybės premijų dydžiai sportininkams su negalia ir jos neturintiems už olimpinėse, paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse pasiektus laimėjimus.

2019 m. valstybės premijoms skirta 109 tūkst. Eur, iš jų neįgaliųjų – 60,4 tūkst. Eur. 2020 m. valstybės premijoms buvo skirta 12,3 tūkst. Eur (dėl Covid-19 buvo atšauktos dauguma varžybų). 2021 m. valstybės premijoms išmokėti skirta 549,9 tūkst. Eur, iš jų neįgaliųjų sportininkų premijoms – 182,3 tūkst. Eur.

Projektų esmė:

- Nutarimo projektu „Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1) siūloma nuo 2022 m. liepos 1 d. pripažinti netekusiais galios septynis Vyriausybės nutarimus (2008 m. gruodžio 3 d. LRV nutarimą Nr. 1302 „Dėl Rentų buvusiems sportininkams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2019 m. sausio 23 d. LRV nutarimą Nr. 85 „Dėl Sporto rėmimo fondo lėšų paskirstymo proporcijų, sporto rėmimo fondo administravimui skirtų lėšų dalies nustatymo ir Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, LRV 2019 m. balandžio 30 d. nutarimą Nr. 435 „Dėl strateginių sporto šakų kriterijų 2019–2020 metams nustatymo“, LRV 2019 m. balandžio 30 d. nutarimą Nr. 438 „Dėl Valstybės stipendijų sportininkams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, LRV 2019 m. balandžio 30 d. nutarimą Nr. 440 „Dėl Sporto projektų komisijos institucinės sudėties nustatymo ir Sporto projektų komisijos nuostatų patvirtinimo“, LRV 2020 m. vasario 5 d. nutarimą Nr. 85 „Dėl Aukšto meistriškumo sporto programų įgyvendinimo finansavimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais; LRV 2020 m. balandžio 8 d. nutarimą Nr. 358 „Dėl Nacionalinės antidopingo programos įgyvendinimo finansavimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“).
- Nutarimo projektu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 666 „Dėl Nacionalinės sporto tarybos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2) siūloma į Nacionalinę sporto tarybą įtraukti nacionalinę skėtinę nevyriausybinių organizacijų – Nacionalinę sporto federacijų asociaciją.
- Nutarimo projektu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugpjūčio 16 d. nutarimo Nr. 927 „Dėl valstybės premijų už pasiektus aukšto meistriškumo sporto laimėjimus sportininkams ir jų treneriams dydžių nustatymo ir Valstybės premijų už pasiektus aukšto meistriškumo sporto laimėjimus sportininkams ir jų treneriams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimo projektas Nr. 3) siūloma suvienodinti valstybės premijų dydžius negalią turintiems ir jos neturintiems sportininkams ir jų treneriams už pasiekimus pasaulio ir Europos čempionatuose nuo 2022 m. liepos 1 d. (Sporto įstatyme nustačius kriterijų dėl 12 varžovų dalyvavimo į olimpinių, paralimpinių ar kurčiųjų žaidynių programas įtrauktoje rungtyje, siekiant diferencijuoti valstybės premijų dydžius dalyvaujant mažesniai, nei nustatytas, varžovų skaičiui), olimpinėse, paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse – nuo 2025 m. sausio 1 d., t. y. pasibaigus 2024 metų Paryžiaus vasaros olimpinėms žaidynėms.

Nuo 2022 m. liepos 1 d. sulyginus negalią turintiems ir jos neturintiems sportininkams valstybės premijų dydžius už pasiektus laimėjimus:

- 1) pasaulio čempionatuose už: 1 vietą būtų skiriama 610 BSI, t.y. 28 060 Eur (šiuo metu už neįgaliųjų čempionato 1 vietą – 115 BSI, t.y. 5290 Eur), 2 vietą – 382 BSI, t.y. 17 572 Eur

- (šiuo metu už neįgaliųjų čempionato 2 vietą – 92 BSI, t.y. 4232 Eur), 3 vietą – 229 BSI, t.y. 10 534 Eur (šiuo metu už neįgaliųjų čempionato 3 vietą – 77 BSI, t.y. 3 542 Eur);
- 2) Europos čempionatuose už užimtą: 1 vietą – 305 BSI, t.y. 14 030 Eur (šiuo metu už neįgaliųjų čempionato 1 vietą – 62 BSI, t.y. 2 852 Eur), 2 vietą – 153 BSI, t.y. 7 038 Eur (šiuo metu už neįgaliųjų čempionato 2 vietą – 46 BSI, t.y. 2116 Eur), 3 vietą – 115 BSI, t.y. 5 290 Eur (šiuo metu už neįgaliųjų čempionato 3 vietą – 31 BSI, t.y. 1426 Eur) dydžio valstybės premija.

Suvenodinus premijų dydžius už pasiekimus pasaulio ir Europos čempionatuose, prognozuojama, kad nuo 2022 m. liepos 1 d. papildomai reikės apie 297 tūkst. Eur lėšų, kurios bus padengtos iš Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai 2022 m. skirtų asignavimų.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. būtų suvienodinti valstybės premijų dydžiai sportininkams su negalia ir jos neturintiems už olimpinėse, paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse pasiektus laimėjimus:

- už 1 vietą - 1525 BSI, t.y. 70 150 Eur (šiuo metu už olimpinių žaidynių 1 vietą – 3049 BSI, t.y. 140 254 Eur);
- 2 vietą – 763 BSI, t.y. 35 098 Eur (šiuo metu už olimpinių žaidynių 2 vietą – 1525 BSI, t.y. 70 150 Eur),
- 3 vietą – 572 BSI, t.y. 26 312 Eur (šiuo metu už olimpinių žaidynių 3 vietą – 1144 BSI, t.y. 52 624 Eur),
- 4 vietą – 305 BSI, t.y. 14 030 Eur (šiuo metu už olimpinių žaidynių 4 vietą – 610 BSI, t.y. 28 060 Eur)
- už 5 vietą – 229 BSI, t.y. 10 534 Eur (šiuo metu – 458 BSI, t.y. 21 068 Eur),
- 6 vietą – 153 BSI, t.y. 7 038 Eur (šiuo metu – 305 BSI, t.y. 14 030 Eur),
- 7 vietą – 115 BSI, t.y. 5 290 Eur (šiuo metu – 229 BSI, t.y. 10 534 Eur),
- 8 vietą – 77 BSI, t.y. 3 542 Eur (šiuo metu – 153 BSI, t.y. 7 038 Eur) dydžio valstybės premija.

Atitiktis Vyriausybės programai: susiję su Vyriausybės programos projekto „Fizinį aktyvumą, įtrauktį ir aukštą meistriškumą užtikrinanti sporto sistema“ nuostatomis.

Derinimas. Nutarimų projektai be pastabų suderinti su Finansų ministerija. Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, Lietuvos paralimpinis komitetas, Lietuvos kurčiųjų sporto komitetas, Lietuvos sporto federacijų sąjunga, Nacionalinė sportininkų asociacija, Nacionalinė sporto federacijų asociacija pastabų ar pasiūlymų nepateikė.

Teisingumo ministerija išvadoje nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projekto Nr. 3 nuostatos susijusios su Seime svarstomo Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projekto nuostatomis, Vyriausybė šį nutarimo projektą galėtų priimti tik Seimui priėmus Sporto įstatymo pakeitimus.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome svarstyti tarpinstituciniame pasitarime bei atsižvelgiant į tai, kad nuo 2022 m. liepos 1 d. pripažinus netekusiais galios eilę Vyriausybės nutarimų, turės būti priimti atitinkami švietimo, mokslo ir sporto ministrės įsakymai, prašome rengėjų informuoti apie šių įsakymų projektų rengimo eigą. Atkreiptinas dėmesys, kad atsižvelgiant į tai, jog nuo 2022 m. birželio 1 d. pasikeitė BSI dydis (46 eurai), turėtų būti atitinkamai perskaičiuoti ir patikslinti lydraštyje nurodyti kai kurie premijų dydžiai.

Be to, kaip pažymėjo Teisingumo ministerija, Nutarimo projekto Nr. 3 nuostatos susijusios su Seime svarstomo Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projekto nuostatomis, todėl Vyriausybė šį nutarimo projektą galėtų priimti tik Seimui priėmus Sporto įstatymo pakeitimus. Atkreiptinas dėmesys, kad kartu su Sporto įstatymo pakeitimo projektu Seime svarstomi ir atitinkami Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai, todėl Seimui priėmus minėtą paketą, turės būti priimtas ne tik Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtas Nutarimo projektas Nr. 3, bet pakeisti ir kiti Vyriausybės nutarimai, kuriuos atitinkamai turėtų parengti Sveikatos apsaugos ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

- Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 11 d. nutarimas Nr. 968 „Dėl Lietuvos Respublikos draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“;
- Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimas Nr. 647 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“;
- Vyriausybės 2001 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 86 „Dėl Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų patvirtinimo“.

Socialinės politikos grupės vadovė

Eglė Neciunskienė

tel. 8 706 63790, el.p. egle.neciunskiene@lrv.lt